

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Analýza a vývoj nezaměstnanosti v regionu Praha

Petra Čermáková

Ing. Jaroslava Burianová

© 2010 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Analýza a vývoj nezaměstnanosti v regionu Praha" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 22. března 2010

Petra Čermáková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Jaroslavě Burianové za odborné vedení a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

Vývoj nezaměstnanosti v regionu Praha

**Analysis and development of unemployment in the
region Prague**

SOUHRN

Bakalářská práce je zaměřena na vývoj nezaměstnanosti v Praze a to zejména u absolventů škol a mladistvých do 18 let. V poslední době se nezaměstnanost stává sociálním, ekonomickým a psychickým problémem.

Práce je rozdělena na tři části. V první části je definován pojem nezaměstnanost, druhy nezaměstnanosti, jejich příčiny a trh práce.

Druhá část je zaměřena na charakteristiku regionu Praha a vlastní analýzu. Je zde uveden přehled správních obvodů a územní působnost poboček Úřadu práce hlavního města Prahy. Analýza je zaměřena na vývoj mladistvých do 18 let a absolventů škol registrovaných na úřadu práce od roku 2006 do roku 2009.

V závěru práce je zhodnocen vývoj nezaměstnanosti absolventů a mladistvých do 18 let v Praze a důvody jejich neuplatnění na trhu práce.

SUMMARY

Bachelor thesis is focused on the development of unemployment in Prague, particularly among graduates and young people under 18 years of age. Recently, unemployment becomes a social, economic and psychological problems.

The work is divided into three parts. In the first part of the defined term unemployment, types of unemployment, their causes and the labor market.

The second part focuses on the characteristics of the Prague region and its own analysis. There is an overview of administrative districts and the territorial scope of the branches of the Labor Office of Prague. The analysis is focused on the development of young people under 18 years old and graduates registered in labor office from 2006 to 2009.

In conclusion, this work is evaluated development of unemployment of graduates and young people under 18 years in Prague and the reasons for their non-application of the labor market.

Klíčová slova: nezaměstnanost, zaměstnanost, trh práce, nabídka práce, poptávka po práci, nominální mzda, reálná mzda, náklady nezaměstnanosti

Keywords: unemployment, employment, labor market, job offers, demand for labor, nominal wage, real wages, the cost of unemployment

OBSAH

1. Úvod	5
2. Cíl a metodika práce	6
3. Trh práce	8
3. 1. Nabídka práce	9
3. 2. Poptávka po práci	10
3. 3. Rovnováha na trhu práce	10
3. 4. Nedokonalosti na trhu práce	11
3. 5. Zásahy na trhu práce	11
3. 6. Druhy trhu práce	12
3. 6. 1. Primární trh práce	12
3. 6. 2. Sekundární trh práce	12
3. 6. 2. Formální a neformální trh práce	12
4. Zaměstnanost	13
5. Nezaměstnanost	15
5. 1. Frekvence a doba nezaměstnanosti	16
5. 1. 1. Doba trvání nezaměstnanosti	16
5. 1. 2. Frekvence nezaměstnanosti	16
5. 2. Druhy nezaměstnanosti	16
5. 2. 1. Strukturní nezaměstnanost	16
5. 2. 2. Frikční nezaměstnanost	17
5. 2. 3. Sezónní nezaměstnanost	17
5. 2. 4. Cyklická nezaměstnanost	18
5. 3. Formy nezaměstnanosti	19
5. 3. 1. Dobrovolná nezaměstnanost	19
5. 3. 2. Nedobrovolná nezaměstnanost	19
5. 3. 3. Skrytá nezaměstnanost	19
5. 4. Míra nezaměstnanosti	20
5. 4. 1. Přirozená míra nezaměstnanosti	20
5. 4. 2. Determinanty přirozené míry nezaměstnanosti	20

5. 5. Příčiny nezaměstnanosti	22
5. 6. Náklady nezaměstnanosti	22
5. 6. 1. Náklady strukturální a frikční nezaměstnanosti	22
5. 6. 2. Náklady cyklické nezaměstnanosti	22
6. Charakteristika regionu Praha	22
6. 1. Silné stránky	25
6. 2. Slabé stránky	25
6. 3. Příležitosti	26
6. 4. Hrozby	27
7. Absolventi škol a mladiství do 18 let	27
7. 1. rok 2006	29
7. 2. rok 2007	33
7. 3. rok 2008	37
7. 4. rok 2009	41
7. 5. Shrnutí	46
8. Závěr	51
9. Seznam literatury	53
10. Přílohy	54

1. ÚVOD

Práce představuje v životě člověka, nezastupitelné postavení. Je důležitou podmínkou jeho existence a přináší mu materiální prospěch. Dává mu pocit seberealizace a společenské užitečnosti. Řadí člověka do sociálních vztahů, uspokojuje jeho potřeby sebeuplatnění a sebeúcty.

Práce neslouží pouze k výrobě statků nebo k výkonu služeb, ale tvoří sociální pole strukturovaných kontaktů s možností vést rozhovory, potkávat jiné lidi a uzavírat přátelství. Skupinová práce nabízí sociální prostředí, ve kterém se člověk hodnotí a srovnává s ostatními lidmi. V práci, kde jsou nutné znalosti, schopnosti a dovednosti, se rozvíjí lidská osobní identita.

Práci ukazujeme dětem, které vychováváme, platné hodnoty. Nabízíme jim možnost ztotožnění, nápodoby a osobního příkladu.

Náhlá nebo neočekávaná ztráta práce je v naší kultuře velkým zásahem do života člověka. Může být i traumatizujícím zážitkem. Je tomu tak i přesto, že nezaměstnanému odpadají zatěžující faktory práce, že mu přibývá množství volného času, vzniká nová šance pro soužití s partnerem, se členy rodiny a s přáteli, objevují se i nové začátky pracovní kariéry.

Většina lidí nebere práci jen jako nutný životní úděl, se kterým je potřeba se smířit, ale pracuje s jistou samozřejmostí. Práce nám přináší radost a uspokojení. Skutečnou hodnotu práce člověk pozná, až když ji ztratí. Nedobrovolné vyřazení práce má na člověka negativní sociální, psychologické a zdravotní důsledky. Dlouhodobou nezaměstnaností se vytrácí smysl života, dochází k omezení sociálních kontaktů s přáteli, nastává rozklad integrity osobnosti a dochází ke ztrátě aktivit, které byly součástí denního života člověka. [2]

2. CÍL A METODIKA

Bakalářskou práci Analýza a vývoj nezaměstnanosti v regionu Prahu, jsem si vybrala z důvodu, že se v poslední době jedná o nejvíce probírané téma.

Cílem práce je poukázat na stále zhoršující se stav u absolventů škol a mladistvých. Dále je zde poukázáno na to, jaká povolání nebo brigády si studenti nebo absolventi škol vybírají.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. První část je zaměřena na teoretickou. Informace jsou čerpány z odborné literatury vypůjčené z Městské knihovny v Praze. Věnuje se popisu trhu práce a nezaměstnanosti. Jsou zde podrobně vysvětleny druhy nezaměstnanosti, jejich příčiny, míra nezaměstnanosti a náklady nezaměstnanosti. Některé pojmy jsou vysvětleny na grafech.

Druhá část je věnována vlastní analýze evidovaných absolventů škol a mladistvých do 18 let a je zachycena v tabulkovém a grafickém vyjádření. Sleduje vývoj registrovaných uchazečů o zaměstnání od roku 2006 do roku 2009. Informace jsou převzaty z internetových stránek a to zejména ze stránek Ministerstva práce a sociálních věcí, ze statistické ročenky pro zvolené roky.

Při psaní bakalářské práce jsem čerpala z odborné literatury zapůjčené z Národní knihovny v Praze. Knihy jsem použila pro teoretickou část a vysvětlení jednotlivých pojmů. Analýzu jsem prováděla na základě internetových stránek Českého statistického úřadu a je zaměřena na nezaměstnanost absolventů škol a jejich uplatnění na trhu práce. Data jsou zpracována na základě komparace. Práce je doplněna tabulkami a grafy. Údaje v tabulkách jsou převzaty ze statistické ročenky. Záměrem je pak porovnání zjištěných údajů za roky 2006 až 2009, které vykazují, kolik absolventů nenašlo na trhu práce uplatnění a jakých studijní obory to nejvíce postihlo.

Pro zpracování jsem použila textový editor Microsoft Word pro tvorbu tabulek a grafů aplikaci Microsoft Excel.

3. TRH PRÁCE

Jedná se o výrobní faktor, který je určen mimoekonomickými faktory (biologickými, demografickými atd.) Cenou tohoto faktoru je mzda.

Druhy mzdy:

- a) nominální mzda - jedná se o souhrn peněžních prostředků
- b) reálná mzda - představuje, kolik zboží a služeb si může příjemce mzdy koupit
- je závislá na výši nominální mzdy a úrovni cenové hladiny. [1]

Je založen na vztahu dvou subjektů - toho, kdo něco nabízí, a toho, kdo o nabídku jeví zájem a je ochoten a schopen zboží koupit. Nabízející se snaží prodat zboží za přijatelnou cenu. Naopak kupující má zájem, aby cena nabízeného zboží byla co nejnižší a zboží bylo co nejkvalitnější.

Takto lze koupit řadu výrobků, ne však práci. Práce se nepatří mezi běžné druhy zboží, jedná se totiž o sociální a ekonomickou činnost. Trh práce v sobě zahrnuje prvky ekonomického, právního, sociálního a kulturního systému společnosti. [5]

Vývoj na trhu práce je pod vlivem tržních zákonitostí, mezi které se řadí i ostatní trhy. Má ale několik specifických rysů, které jsou důkazem výjimečnosti výrobního faktoru. Práci konají lidé, kteří jsou schopni pracovat. [2]

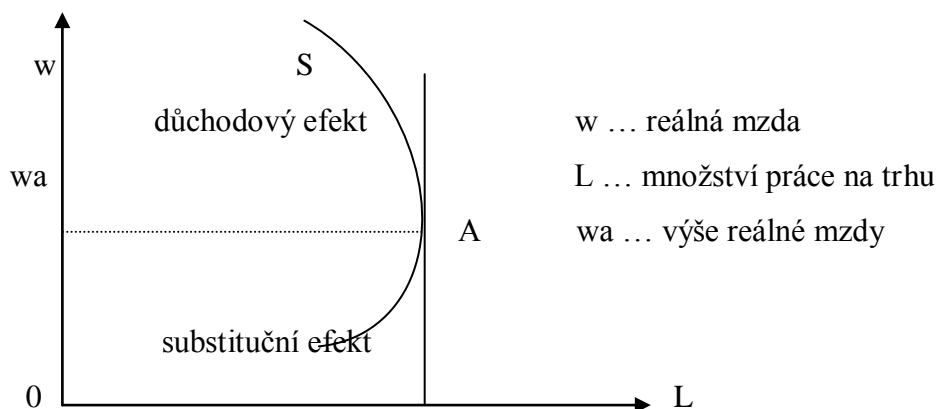
Trh práce organizuje produkci a distribuci práce jako směnné vztahy mezi prací a mzdou. Nabídka a poptávka zde stojí proti sobě a dochází tím k vytvoření ceny práce. Lidé na trhu soupeří o zaměstnání v nějakém procesu produkce. [6]

Poptávka po práci je chápána jako zájem zaměstnavatelů zaměstnávat. Jedná se o poptávku po pracovnících. Nabídka na trhu práce představuje nabídku práce jak ze strany domácností tak jednotlivců, kteří jsou ochotni pracovat. Na dokonale konkurenčním trhu práce je dostatečný počet uchazečů o práci i zaměstnavatelů. Jde hlavně o to, že nikdo nemá tu možnost výrazně ovlivnit výši mezd. Poptávka po práci je určována mezním produktem práce. Nabídka práce závisí na mezních nákladech domácností na produkci práce. [1]

3. 1. Nabídka práce

Na trhu práce je nabídka práce zastoupena domácnostmi. Důležitým motivem vykonání práce je mzda. Každá nabídka je chápána jako funkční vztah mezi cenou a nabízeným množstvím. Platí, že s rostoucí cenou se zvyšuje množství nabízeného produktu.

Graf č. 1 - Nabídka práce

Pramen: Buchtová, B: Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém

Z grafu vyplývá, pokud w_a je reálná mzda a L množství práce, tak průběh nabídkové křivky nám znázorňuje, že s rostoucí mzdou roste i množství nabízené práce. [2]

3. 2. Poptávka po práci

Poptávku po práci představují podniky (zaměstnavatelé). Hlavním jejich cílem je maximalizace zisku. Rozsah poptávky po práci je ovlivněn:

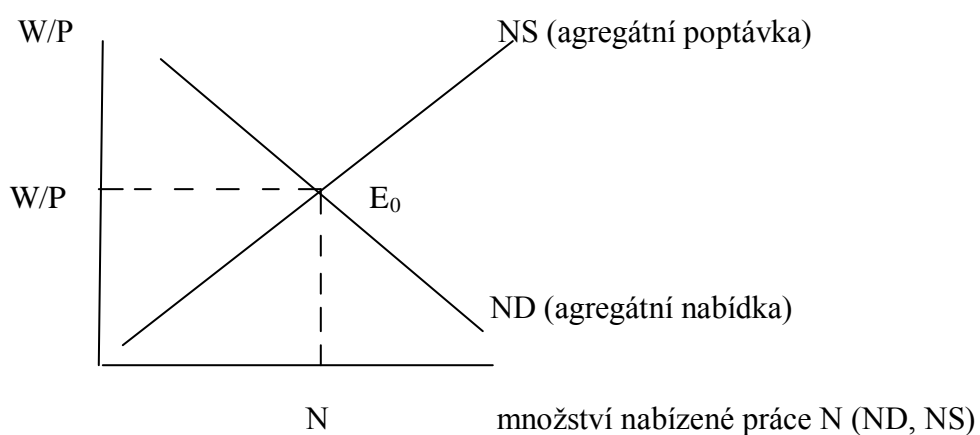
- a) Rozšířením počtu pracovních sil, kdy dochází ke zvýšení celkové produkce podniku
- b) Současně dochází ke zvýšení mzdových nákladů

Optimální rozsah zaměstnanosti je ten, kdy se zvýšení produkce rovná reálné mzdě. Pokud reálná mzda roste, podnik, aby zachoval maximální zisk, bude snižovat poptávku po pracovní síle. Pokud by reálná mzda klesala, podnik by zvyšoval zaměstnanost.

3. 3. Rovnováha na trhu práce

K rovnováze na trhu práce dochází, jestliže se agregátní (souhrnná nabídka) rovná agregátní (souhrnné poptávce). Jedná se o stav, kdy domácnosti nabízejí při dané reálné mzdě tolik práce, kolik chtějí a podniky najímají tolik pracovních sil, kolik jich při této reálné mzdě potřebují najmout. [5]

Graf č. 2 - Rovnováha na trhu práce

Pramen: Kuchař, P.: Trh práce

Vysvětlivky ke grafu: E_0 = bod rovnováhy trhu práce

W/P = rovnovážná reálná mzda

N = úroveň plné zaměstnanosti

3. 4. Nedokonalosti na trhu práce

Trh práce se nachází ve stavu nedokonalé konkurence. Hlavními příčinami jsou:

- vysoká formalizace trhu práce, mzdové tarify. Důležitý je vliv státu prostřednictvím pracovního zákonodárství, stanovování mzdového minima a značný vliv odborů
- vliv mimoekonomických faktorů
- většina profesí je z hlediska substituce málo konkurenční

Hlavním rysem nedokonalosti na trhu práce je, že mzda je nepružná směrem dolů. Je to způsobeno vlivem sociálních, politických a jiných faktorů. Těžko se realizuje, aby průměrná mzda, která byla dosažena v daném roce, byla v následujícím roce nižší.

3. 5. Zásahy státu na trhu práce

Jedná se zejména o tyto zásahy:

- zásahy prostřednictvím kapitálové expanze, jejichž cílem je vytvoření pracovní příležitosti
- rozvoj vzdělání, rekvalifikace
- systém podpor v nezaměstnanosti
- dřívější odchod do důchodu, prodlužování dovolené, zkracování pracovní doby

[3]

3. 6. DRUHY TRHU PRÁCE

3. 6. 1. Primární trh práce

Soustředují se zde lepší pracovní příležitosti, které mají vyšší prestiž, poskytují řadu šancí, dobré možnosti profesionálního růstu a lepší pracovní podmínky. Pro pracovníky je zde lehčí zvýšit si kvalifikaci. Práce je zde dobře placená, je zde jistý růst mezd. Na primárním trhu práce je nízká fluktuace.

3. 6. 2. Sekundární trh práce

Na tomto trhu práce jsou pracovní místa s nižší prestiží a mzdovou úrovní. Není zde moc výhodná pracovní kariéra, nachází se zde málo stabilních pracovních příležitostí. Pracovníci na tomto trhu se častěji stávají nezaměstnanými, ale je zde mnohem snazší získat zaměstnání. Je zde velká fluktuace pracovníků.

3. 6. 3. Formální a neformální trh práce

Formální trh je označován za trh oficiálních pracovních příležitostí kontrolovaný společenskými institucemi, které jsou k jeho regulaci. Osoby, které mají lepší postavení na tomto trhu, má výhodnější podmínky pro uplatnění na trhu neformálním.

Neformální trh se nachází mimo kontrolu těchto institucí a týká se i samozásobitelství i domácích prací. Zapojením se do neformálního trhu práce, mohou domácnosti kumulovat své příjmy.

Formální i neformální trh jsou propojeny, ale lepší postavení je na trhu formálním. V poslední době má větší převahu neformální trh, neboť přibývá práce načerno. Roste i počet osob, které pracují na zkrácený úvazek a na černém trhu si přivydělávají. Jedná se hlavně o dělníky. [6]

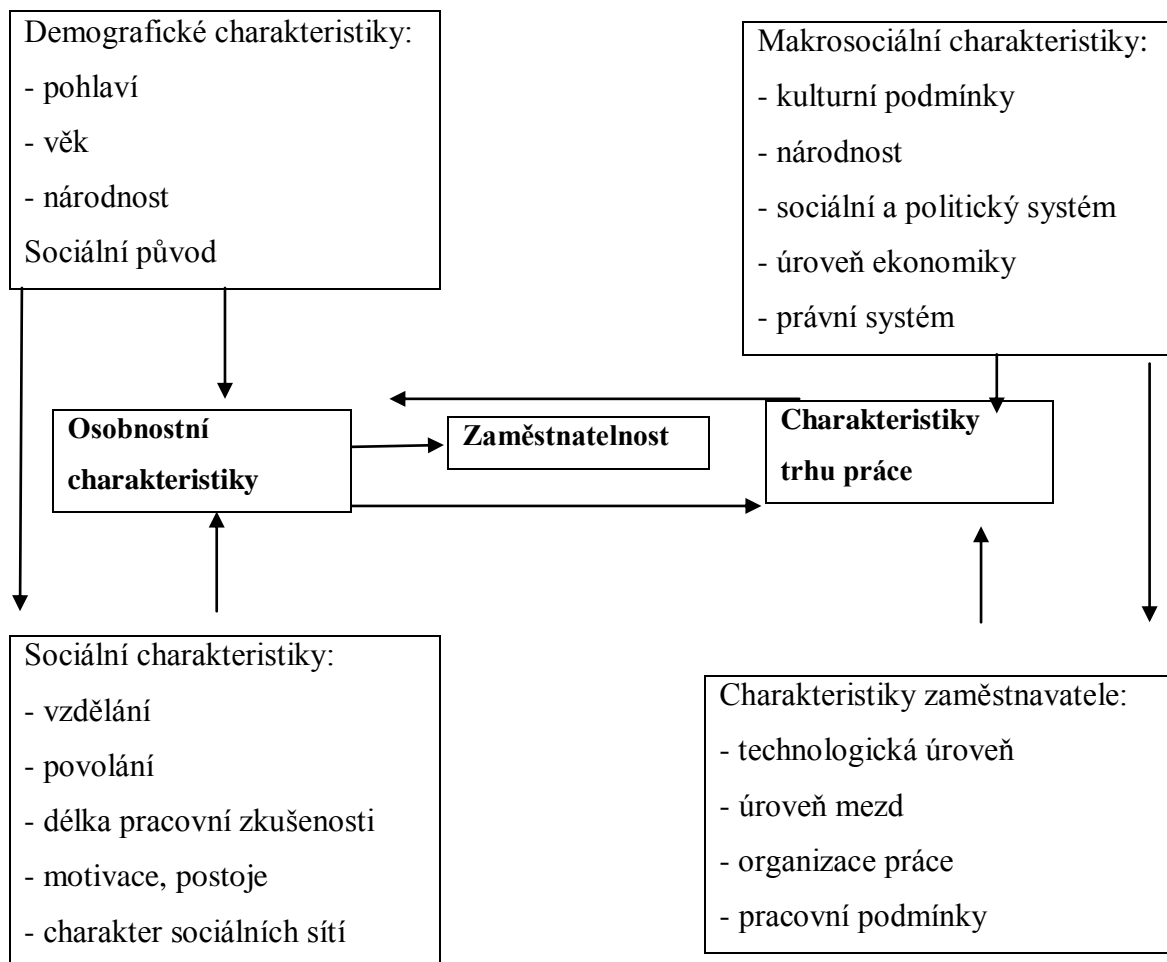
4. ZAMĚSTNANOST

Jedná se o schopnost jednotlivce najít zaměstnání, které je v souladu s jeho individuálními charakteristikami, tak i s objektivními požadavky trhu práce.

Faktory, které ovlivňují strukturu zaměstnanosti, jsou uvedeny v tabulce, která vymezuje čtyři skupiny faktorů uspořádané, aby vyjadřovaly možnosti ovlivňování jak ze strany jednotlivce, tak ze strany zaměstnavatele. V horní části jsou vymezeny faktory, které ovlivnit nelze. Z toho vyplývá, že jednatlivec nemá tu možnost, by ovlivnil pohlaví, věk, národnost a zaměstnavatel nemůže ovlivnit kulturní, politický ani právní systém. Jak jednatlivec, tak zaměstnavatel se musí těmto faktorům podřídít.

Spodní část tvoří faktory, které závisí na svobodném rozhodnutí jednotlivce i zaměstnavatele. Jednatlivec se volí své zaměstnání a zaměstnavatel rozhoduje o technologické úrovni produkce, stanovuje úroveň mezd. [5]

Graf č. 3 - Faktory zaměstnanosti

Pramen: Kuchař, P.: Trh práce

5. NEZAMĚSTNANOST

Nezaměstnanost lze chápat jako ztrátu statků a služeb, které nezaměstnaní vyrobili. Součástí ztráty jsou i dávky v nezaměstnanosti, které tvoří podmínky, aby nezaměstnanost byla snesitelnější, ale zároveň zatěžují státní rozpočet.

Nezaměstnanost přináší pokles životní úrovně nezaměstnaného. Pokud je nezaměstnanost stále delší, dochází k závažnějším důsledkům. Může dojít ke ztrátě kvalifikace. [8]

Podle zákona o zaměstnanosti se v ČR považuje za nezaměstnaného osoba, která se uchází o zaměstnání. Za uchazeče je považován občan, který:

- není v pracovním vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost
- nepřipravuje se na povolání

V evidenci úřadu práce se jako nezaměstnané osoby uvádí, pokud splňují výše uvedené předpoklady, že mohou pracovat, ale nenašly vhodné pracovní místo. [4]

Mezi negativní účinky nezaměstnanosti patří:

- Přináší ekonomickou újmu domácnostem. Život lidí se pohybuje na spodní ekonomické úrovni, nemohou investovat. Lidem to přináší omezení, aby mohli žít plnohodnotný život.
- Může dojít ke ztrátě kvalifikace.
- Psychologický dopad na lidi, kteří jsou vyřazeni z pracovního procesu. Většinou se sem řadí propuštění lidé. [10]

5. 1. FREKVENCE A DOBA NEZAMĚŠTNANOSTI

5. 1. 1. Doba trvání nezaměstnanosti

Lze ji charakterizovat jako průměrnou délku období, po které je osoba nezaměstnaná. Doba trvání nezaměstnanosti je závislá na strukturálních charakteristikách trhu práce a na momentálním stavu ekonomického cyklu.

5. 1. 2. Frekvence nezaměstnanosti

Lze ji charakterizovat jako průměrné číslo, které nám znázorňuje, kolikrát za dané období jsou pracující osoby nezaměstnaní. Závisí na výkyvech agregátní poptávky po zboží a službách, na poptávce pro práci jednotlivých podniků v různých odvětvích. [7]

5. 2. DRUHY NEZAMĚŠTNANOSTI

5. 2. 1. Strukturní nezaměstnanost

K druhu této nezaměstnanosti dochází, jestliže profesní struktura nabídky neodpovídá potřebám poptávky. Je vyvolána technologickými změnami, vědeckotechnickým pokrokem, změnami v odvětvové skladbě ekonomiky. [1]

Strukturní nezaměstnanost je způsobena tím, že nabídka práce nemá použití v důsledku její nízké adaptability na strukturu pracovních míst. Indikátorem je vysoký počet volných pracovních míst a vysoký počet nezaměstnaných, vzniká to v důsledku, že poptávka po určitém druhu práce roste, zatímco poptávka po jiném druhu práce klesá a nabídka se nepřizpůsobuje dostatečně rychle. Důvodem růstu strukturální nezaměstnanosti je růst průměrné délky trvání nezaměstnanosti a růst času neobsaditelnosti pracovních míst. [2]

Strukturní nezaměstnanost přináší, že nezaměstnaní neobdrží žádnou odpovídající nabídku. Vznikají soukromé náklady, ztráta příjmu, kvalifikace, důvěry. Pro společnost tak vznikají ztráty dané vyplacenými příspěvky v nezaměstnanosti a ztráty dané zvyšováním nemocnosti a zločinnosti. Tyto ztráty by pak měly být váženy při hodnocení rozpočtových výdajů na politiky zaměřené na snižování této nezaměstnanosti. [3]

5. 2. 2. Frikční nezaměstnanost

Frikční nezaměstnanost vzniká, když osoby, které hledají práci, nemají dostatek informací o nabídce volných míst. [1]

Pracovníci nemusí ihned přijmout práci, která je jim nabízená. [3]

Důležitým faktorem této nezaměstnanosti je, že její trvání je determinované při existujících zákonných možnostech fluktuace časem, který je důležitý na vyhledání nového pracovního místa a na změnu pracovního místa. Pokud zaměstnaná osoba dobrovolně mění pracovní místo, znamená to, že na trhu práce existují dobré podmínky pro zaměstnání, délka frikční nezaměstnanosti je krátká (přibližně 6 - 12 týdnů), díky tomu absolutní počet případů a podíl frikční nezaměstnanosti na celkové nezaměstnanosti klesá s poklesem úrovně nezaměstnanosti. [4]

5. 2. 3. Sezonní nezaměstnanost

S tímto druhem nezaměstnanosti se setkáme v oborech, kde výrobní činnosti jsou během roku proměnlivé (např. v zemědělství, stavebnictví atd.). [1]

Jedná se o krátkodobý druh nezaměstnanosti, která je způsobena:

- a) Výkyvy ve spotřebě, které vznikají v důsledku střídáním ročních období nebo jsou vyvolané svátky.
- b) V závislosti produkce na počasí

Jelikož sezónní nezaměstnanost zatěžuje pojistný fond - pro osoby, které pracují v různých odvětvích, platí stejné sazby příspěvku do pojišťovacího fondu jako pro osoby, které pracují v odvětvích, kde produkce nepodléhá sezónním výkyvům. Tyto osoby v důsledku sezónní nezaměstnanosti platí méně do pojišťovacího fondu a dostávají více na podporách v nezaměstnanosti. Jelikož nezaměstnanost v zimním období postihuje hlavně stavebnictví, zemědělství, tak ve většině států se přijímají opatření na podporu celoročních prací. Tato opatření spočívají v tom, že osoby, které by v těchto odvětvích přišli o práci, tak jim úřad práce kompenzuje mzdu. Díky tomu si zaměstnavatel udrží pracovní kolektiv a nemusí platit mzdy během zimního období. Dosahuje se toho, že:

- a) Souhrn pracovních příjmů a mzdových kompenzací, které jsou způsobeny špatným počasím, je vyšší než suma pracovních příjmů a podpor v nezaměstnanosti.
- b) Práce se přeruší na takovou dobu, jak to vyžadují povětrnostní podmínky.
- c) Osoby, které pracují ve stavebnictví nebo zemědělství, mají tato pracovní místa jistá. [4]

5. 2. 4. Cyklická nezaměstnanost

Tento druh nezaměstnanosti způsobuje celkově snížená poptávka po práci, ke které dochází vlivem snížení celkových výdajů a produktu. Projevuje se v celkovém hospodářství země. Při cyklické nezaměstnanosti vůči nezaměstnaným nestojí volná pracovní místa. Jedná se o důsledek nedostatečně vysoké agregátní poptávky. [3]

Vzniká, když makroekonomická poptávka po zboží a službách v závislosti na daných mzdových sazbách dané produktivitě práce není postačující na zaměstnanost těch, kteří jsou ochotni pracovat. [4]

5. 3. FORMY NEZAMĚSTNANOSTI

5. 3. 1. Dobrovolná nezaměstnanost

Dobrovolná nezaměstnanost vzniká, jestliže počet nezaměstnaných je menší nebo roven počtu volných pracovních míst. [1]

Lidné neusilují o pracovní místo, neboť jsou ekonomicky zajištěni nebo na nějakou dobu dávají přednost volnému času.

Tento druh nezaměstnanosti není považován za problém, kterým by se měla zabývat hospodářská nebo sociální politika. [9]

Za tuto nezaměstnanost lze považovat frikční a strukturální nezaměstnanost. [7]

5. 3. 2. Nedobrovolná nezaměstnanost

Nedobrovolná nezaměstnanost vzniká, jestliže počet zájemců o práci je větší než počet volných pracovních míst. Je to způsobeno tím, že nabídka práce je větší než poptávka po práci. [1] Nezaměstnaný usiluje o nalezení zaměstnání nebo se připravuje na návrat do původního zaměstnání. [9]

Za tuto nezaměstnanost lze považovat nezaměstnanost cyklickou. [3]

5. 3. 3. Skrytá nezaměstnanost

Je to druh nezaměstnanosti, kdy si nezaměstnaní nehledají práci a ani neregistrují. Tito nezaměstnaní nemají zaměstnání a při dostatečné nabídce by je přijali. Ve větší míře se jedná hlavně o vdané ženy a mladiství. Vyhledávají si práci pomocí neformálních sítí nebo u zaměstnavatelů a to bez provedení registrace na úřadu práce. Vyřazované osoby z údajů o nezaměstnaných jsou zařazeny do programů pro nezaměstnané.

Do skryté nezaměstnanosti také patří osoby s nízkou kvalifikací, vysokým věkem nebo jiným handicapem. Tito lidé jsou často posílány do předčasného důchodu. [6]

5. 4. MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI

Vývoj nezaměstnanosti měříme pomocí ukazatele míry nezaměstnanosti. Je to vyjádřeno jako podíl nezaměstnaných, kteří aktivně usilují o nalezení zaměstnání a jsou schopni to skutečně prokázat, a to zejména na ekonomicky aktivním obyvatelstvu, které je vyjádřeno v procentech. [8]

$$\text{Míra nezaměstnanosti} = \frac{\text{počet nezaměstnaných,}}{\text{ekonomicky aktivní obyvatelstvo}} \times 100$$

Pro zjištění počtu nezaměstnaných se používají dva různé přístupy:

- a) vychází se z počtu žadatelů o práci, kteří jsou registrováni na úřadech práce
- b) podkladem jsou výběrová šetření, která zachycují jak nezaměstnané registrované na úřadu práce, tak i nezaměstnané, kteří se neregistrovali. [6]

5. 4. 1. PŘIROZENÁ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI

Přirozená míra nezaměstnanosti se vyznačuje rovnováhou trhu práce a vyrovnáním tlaků na hladině cena a mezd jsou v národním hospodářství také vyrovnané. Lze ji považovat za nejnižší udržitelnou míru nezaměstnanosti, kterou v tržní ekonomice dosáhneme, aniž by došlo k riziku akcelerace inflace. [9]

5. 4. 2. DETERMINANTY MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI

1. Pojištění osob v nezaměstnanosti

Dochází ke snižování břemen nezaměstnanosti u osob, které se staly nezaměstnanými.

Lidé porovnávají svůj disponibilní důchod s disponibilním důchodem. Poměr těchto dvou důchodů se nazývá koeficientem náhrady. Čím vyšší je koeficient, tím nižší jsou náklady toho, že je osoba nezaměstnaná a tím má větší tendenci zůstat delší dobu nezaměstnanou a déle hledat práci. Navrhuje se snížit pojištění v nezaměstnanosti.

2. Tempo růstu rozdílných sektorů ekonomiky

V ekonomice se vyskytují sektory, které absorbují více práce, zatímco jiné sektory produkci omezují a snižují počet zaměstnaných pracovních sil. Pracovní síly nemohu být okamžitě přesunuty a bez nákladů z upadajícího sektoru do dynamického sektoru. Přesun z těchto sektorů vyžaduje určitý čas. Míra přirozené nezaměstnanosti je tím vyšší, čím větší jsou rozdíly v míře růstu mezi sektory.

3. Demografická skladba obyvatelstva

Přirozené míra nezaměstnanosti je vážený průměr pro odlišné demografické skupiny. Změna podílu skupin ovlivňuje na trhu práce přirozenou míru nezaměstnanosti v ekonomice.

4. Státem uzákoněná minimální mzda

Pokud je minimální mzda vyšší než trh vyčišťující nominální mzdová sazba, tak se nezaměstnanost v dané zemi zvyšuje. Minimální mzda snižuje podněty najímat méně kvalifikované pracovní síly a nabízet jim zaškolení v práci.

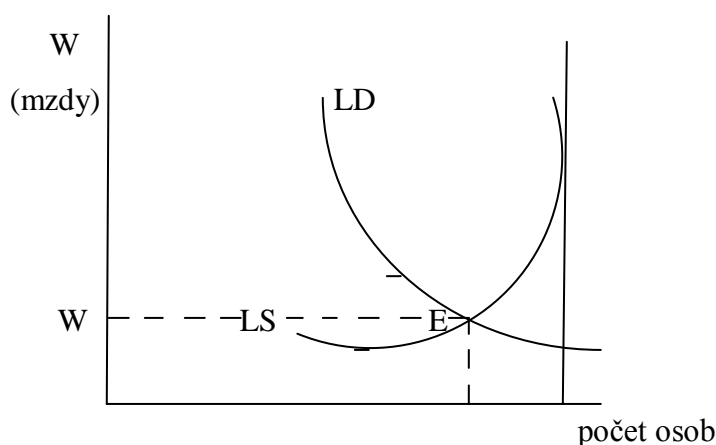
6. Efektivní mzdy

Jsou příčinou toho, že podniky nepropouštějí kvalifikované pracovníky a nenajímají nezaměstnané pracovníky za nižší mzdy. [7]

5. 5. PŘÍČINY NEZAMĚSTNANOSTI

Rozhodující charakteristikou na trhu práce jsou nepružné mzdy a dlouhodobá nerovnováha mezi nabídkou práce a poptávkou po ní. Důsledkem nepružnosti mezd je chování ekonomických subjektů při stanovení mezd. Podnikatelé nebudou nahrazovat osvědčené pracovníky nezaměstnanými, kteří jsou ochotni nastoupit za nižší mzdy, neboť to vyžaduje dodatečné náklady na najímání nových pracovníků. [8]

Graf č. 4 - Závislost poptávky po pracovní síle a nabídky pracovních sil na výši mezd

Pramen: Sojka, M.: Základy ekonomie

5. 6. NÁKLADY NEZAMĚSTNANOSTI

Důležitým rysem nákladů nezaměstnanosti je jejich nerovnoměrné rozdělení ve společnosti.

5. 6. 1. Náklady strukturální a frikční nezaměstnanosti

Existují pracovníci, kteří jsou po delší dobu bez zaměstnání a nemají reálnou možnost být zaměstnání. Dochází tak ke vzniku ztráty. Pokud hledají nezaměstnané osoby práci, za kterou dostanou nejvyšší mzdu, tak přispívají k efektivní alokaci zdrojů. Zde pak jde část nákladů na pozitivní efekt v růstu produktivity

5. 6. 2. Náklady cyklické nezaměstnanosti

Cyklická nezaměstnanost je spjata s nevyužitím práce a ostatních výrobních faktorů, dochází ke ztrátám produkce mezi potenciálním produktem a úrovní skutečné produkce. Pokud dojde k poklesu skutečné produkce pod úroveň potenciálního produktu, dochází ke ztrátám. Nezaměstnané osoby tak nedostanou odměnu za práci, ale je jim dána podpora v nezaměstnanosti. Vláda tak ztratí daň z příjmu od nezaměstnaných, firmy ztratí zisky z nižší produkce. Proti těmto nákladům stojí volný čas pracovníků, který mají v důsledku toho, že jsou nezaměstnaní. [7]

6. CHARAKTERISTIKA REGIONU PRAHA

Praha je hlavním městem České republiky. Je centrem pražského regionu a bydlštěm s více než milionu obyvatel. Je součástí sociálně ekonomické a sídlení struktury celé země.

Hlavní město Praha je největším městem České republiky. Rozkládá se na ploše 496 km², což je pouze 0,6 % území republiky, ale počtem více jak milion obyvatel představuje téměř 12 % obyvatel státu. Je to více než trojnásobek počtu obyvatel druhého největšího města - Brna.

Současná rozloha města je výsledkem přirozeného historického vývoje a dlouhodobého územního růstu. Za počátek lze považovat 2. polovinu 9. století, kdy byl založen Pražský hrad a pod jeho ochranou se začala rozvíjet samostatná podhradní osídlení. Z nich se pak vyvinula samostatná města pražská: Staré Město, Malá Strana, Nové Město a Hradčany.

Praha je místem kulturních institucí. Je to město s nejvýznamnější městskou památkovou rezervací. Od roku 1992 je historické jádro Prahy zapsáno do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Počtem obyvatel je Praha mezi 25 hlavními městy státu EU na devátém místě, ve srovnání se všemi velkými městy zemí Evropského hospodářského společenství se řadí na místo čtrnácté. Žije zde téměř třetina cizinců s dlouhodobým pobytem v ČR. Je tu asi 770 tisíc pracovních míst, do metropole dojíždí přes sto tisíc lidí z jeho okolí.

Praha je jádrem největšího pracovního mikroregionu v ČR. Je hlavním a dominujícím centrem s největší nabídkou pracovních příležitostí nejen pro Středočeský kraj, ale i v celostátním měřítku. Představuje město s vysokou koncentrací pracovních příležitostí, je významným centrem vzdělávání. Na území hlavního města je největší nabídka vzdělávání na úrovni úplného středního, vyššího a vysokoškolského mezi jednotlivými kraji ČR. Studuje zde 40 % z celkového počtu vysokoškolských studentů, ze zahraničních studentů je to 55 %.

Praha představuje největší koncentraci městského obyvatelstva. V centrální části města a na sídlištích přesahuje hustota 10 tisíc obyvatel na km². Praha je největší pracovní mikroregion v ČR. Představuje 81 % bydlícího obyvatelstva mikroregionu Prahy. Zázemí pražského pracovního mikroregionu o rozloze 2 223 km² tvoří 293 obcí Středočeského kraje s 273 885 obyvateli.

Praha je statutárním městem. Je spravována orgány hlavního města - Zastupitelstvem Prahy, Radou a Magistrátem Prahy. Pro výkon státní správy je od roku 2001 členěna na 22 správních obvodů, z hlediska samosprávného ji tvoří 57 autonomních městských částí s vlastními volenými orgány. Podle údajů ČSÚ k 31. 3. 2009 je Praha 4 městskou částí s největším počtem obyvatel, více jak 130 tis. obyvatel, naopak městská část Nedvězí je městskou částí s nejmenším počtem, cca 250 obyvatel. Území města tvoří 112 katastrálních území.

Jedná se o kraj s nadprůměrnou tvorbou hrubého domácího produktu, nadprůměrnými příjmy, velmi dobrým hodnocením a zájmem podnikatelů. Je však také krajem s nejvíce narušením životním prostředím (znečištění ovzduší oxidem siřičitým, polétavým prachem, oxidem dusíku), se zastaralou a neúplnou technickou infrastrukturou, vysokou energetickou spotřebou a velkým nárůstem automobilového provozu.

Služby zaměstnanosti v Praze zajišťuje Úřad práce hl. města Prahy. A to v současné době prostřednictvím centrálního pracoviště a sítě 8 územních pracovišť - viz příloha č. 2.

6. 1. Silné stránky

- poloha Prahy ve středu Evropy, atraktivita města
- stabilní a profesně pestrý trh práce
- nadprůměrná kvalifikace pracovní síly
- poměrně dobrá dostupnost města pro většinu regionálních zázemí a dostatek prostoru na území města i v regionálním zázemí pro zajištění jeho funkcí a rozvoje
- mimořádné historické bohatství města Prahy
- napojení Prahy na kontinentální i světovou dopravní síť
- dobrá dopravní obslužnost ve městě, relativně dobře fungující městská hromadná doprava
- dominantní zastoupení terciárního sektoru
- malý podíl odvětví procházejících zásadní restrukturalizací
- silný potenciál vzdělání, výzkumu a vědy
- nadprůměrně vysoká míra ekonomické aktivity
- vysoká průměrná mzda (vyšší rozdíl mezi hmotným zabezpečením a průměrnou mzdou přispívá k vyšší motivaci k práci)
- vyšší kupní síla

6. 2. Slabé stránky

- zvyšující se podíl občanů v poproduktivním věku

- anonymita prostředí,
- přitažlivost města pro nepřizpůsobivé občany z republiky i zahraničí a zvyšující se jejich podíl
- zvyšující se kriminalita
- vysoké provozní náklady pro podnikání
- vysoké životní náklady
- nedostatečná komunikace a spolupráce mezi subjekty zainteresovanými na trhu práce
- nekoordinovanost a malá transparentnost vztahů správy města a podnikatelských struktur
- nedostatečná podpora malého a středního podnikání
- malé využití vědecké a výzkumné základny
- nedostatečná integrace skupin ohrožených sociálním propadem do společnosti
- nerovnovážné rozmístění podnikatelských aktivit a funkcí města na území Prahy

6. 3. Příležitosti

- využití vysoké kvalifikace a vzdělanosti pracovní síly
- předpoklady využití výrobního potenciálu (pracovníků i výrobní základny) pro nové technologicky náročné výroby
- využití polohy města v Evropě k umístění významných národních a mezinárodních institucí
- využití mimořádného kulturního a historického bohatství města k zapojení do spolupráce v oblasti kultury a cestovního ruchu,
- rozvoj školství ve vazbě na požadavky evropského trhu práce a požadavky zaměstnanosti
- realizace celoživotního vzdělávání a odpovídající změny struktury, obsahu a forem počátečního a dalšího vzdělávání
- rozšiřování přístupu ke vzdělání pro skupiny občanů ohrožených sociálním propadem
- společný postup a spolupráce orgánů města a městských částí při řešení problémů města
- oživení sídlištních celků
- využití prostředků Evropských fondů pro region

6. 4. Hrozby

- ztráta prestiže Prahy, pokles významu Prahy pro hospodářské a kulturní orgány Evropy v důsledku opožďování spojení města s Evropou,
- malá aktivita jak základny vzdělávání a vědy, tak uživatelské sféry, a tím ztráta role města v rámci státu
- živelná urbanizace příměstské krajiny, neschopnost organizovat využití prostoru v koordinaci Prahy a regionu
- podceňování udržitelnosti rozvoje a přeceňování krátkodobých ekonomických efektů
- nedostatek investic pro další zlepšování napojení města na nadřazenou dopravní infrastrukturu a pro městskou dopravní a technickou infrastrukturu
- kolaps silniční dopravy
- narůstající podíl obyvatelstva v poproduktivním věku
- růst hospodářské kriminality
- růst obecné kriminality a šíření drogových závislostí
- růst koncentrace obtížně přizpůsobitelných občanů a následného jejich vylučování na okraj

7. ABSOLVENTI ŠKOL A MLADISTVÍ DO 18 LET

Absolventi středních a vysokých škol, kteří se ucházejí o zaměstnání, jsou značně znevýhodněni. Nemají praktické zkušenosti a pracovní návyky. V současnosti míra nezvěstnosti absolventů škol převyšuje úroveň nezaměstnanosti. [2]

Šance absolventa na získání zaměstnání závisí na stupni vzdělání. Nezaměstnaností jsou méně ohroženi absolventi vyšších odborných škol a vysokých škol. Nejvíce jsou nezaměstnanosti postiženi studenti, kteří vstupují na trh práce pouze se základním vzděláním, popřípadě s nedokončeným základním vzděláním. Na úrovni dosaženého vzdělání závisí i podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů. Čím je nižší úroveň vzdělání, tím vyšší je podíl dlouhodobě nezaměstnaných. Mezi rizikovou skupinu na trhu práce patří čerství absolventi škol. Jedná se hlavně o nižší stupně vzdělání.

Čím mají absolventi škol vyšší vzdělání, tím se jejich znalosti a dovednosti stávají pro zaměstnavatele důležitějšími. U absolventů SOU je u pro zaměstnavatele nejdůležitější čtení a porozumění pracovních instrukcí a schopnost nést odpovědnost. U maturantů se přidává schopnost používání výpočetní techniky. U absolventů VOŠ zaměstnavatele očekávají, že jejich znalosti, dovednosti a schopnosti budou na vyšší úrovni než u středoškoláků. Nejvyšší požadavky jsou kladeny na absolventy vysokých škol. Výhodou absolventů je, že přinášejí zaměstnavateli čerstvé odborné znalosti, jazykové dovednosti.

Mladým lidem, kteří poprvé vstupují na trh práce, by měla společnost nabídnout různé rekvalifikace a jazykové kurzy.

Problémy s umístěním absolventů a mladistvých spočívají v nedostatku praxe, ve zdravotních problémech, v nepřiměřených nárocích na finanční ohodnocení a v nevhodné sebe prezentaci. [11]

7. 1. ROK 2006

1. POLOLETÍ

Tabulka č. 1 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 4. 2006			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	10	3	1	1
základní vzdělání	195	87	27	27
Vyučen	235	90	34	28
střední nebo SO bez maturity	1	1	0	0
ÚSV	96	46	13	14
VOŠ	43	26	6	8
bakalářské	53	29	7	9
VŠ	82	39	11	12
doktorské	5	3	1	1
Absolventi celkem	720	324	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP k 30. 4.

Z výše uvedeného přehledu je možno konstatovat, že k 30. 4. největší část evidovaných absolventů škol tvoří z celkového počtu 720 studenti, kteří jsou vyučeni ve svém oboru (34 %). Největší zastoupení, které podává Statistická ročenka k 30. 9., je z oboru gastronomie, hotelnictví a turismus. Z 235 vyučených absolventů, kteří hledají práci, tvoří 145 mužů a pouhých 87 žen.

Druhé místo zaujímají studenti se základním vzděláním a to 27 %. Je to jen o 7 % méně než u studentů, kteří jsou vyučeni. Zde je podíl chlapců a dívek téměř vyrovnaný. Nejmenší zastoupení mají studenti středních škol, kde s k 30. 4. byl na úřadu práce registrován pouze jeden absolvent. Je to z toho důvodu, že většina studentů se hlásí na vysoké školy, aby měli v budoucnu lepší uplatnění.

Podrobnější přehled další typů vzdělání je uveden v tabulce č. 1.

Nejvíce požadovaná zaměstnání absolventů škol

Tabulka č. 2 - Zaměstnání ze strany absolventa škol

Druh zaměstnání	Počet k 30. 6. 2006
Administrativní pracovník	49
Prodavač květin	33
Prodavač v obchodech	23
Umělecký grafik, filmový	13
Kuchař, číšník, servírka	12
Automechanik osobních automobilů	12

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Z tabulky č. 2 lze zpozorovat, že v prvním pololetí byl největší zájem o administrativní práci. Jedná se především o práci v kanceláři na pozici asistenta nebo asistentky. Uchazeči musí umět pracovat na počítači, mít zkušenosti s jednotlivými aplikace Microsoft Office. Uchazeč by měl umět mluvit alespoň jedním cizím jazykem na komunikativní úrovni. Ale ne všichni zaměstnavatelé to vyžadují. Dále byla žádaná místa v obchodem týkajících se prodejem květin, o to se ucházely zejména dívky.

Na stejném místě se umístili práce v hotelích, restauracích nebo kavárnách. Jedná se především o kuchaře, číšníky nebo servírky. U chlapců byl projevem zájem o práci automechanika.

2. POLOLETÍ

Tabulka č. 3 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 9. 2006			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	1	0	0	0
základní vzdělání	117	56	15	14
Vyučen	302	120	38	30
střední nebo SO bez maturity	3	3	0	1
ÚSV	69	37	9	9
VOŠ	95	65	12	16
bakalářské	42	23	5	6
VŠ	165	94	20	22
doktorské	12	6	1	2
Absolventi celkem	806	404	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Tabulka č. 3 poskytuje přehled uchazečů o zaměstnání, kteří jsou evidováni na úřadu práce. Z tabulky lze usoudit, že největší počet tvoří absolventi výučních oborů. Z celkového počtu 806 registrovaných na úřadech práce tyto uchazeči tvoří 38 %. V porovnání k prvnímu pololetí 2006 je to o 1 % procento více. Opět zde mají větší převahu chlapci. Jedním z důvodů může být, že většinu výučních oborů navštěvují právě oni. Hlavní zastoupení z výučních oborů v Praze má výuční obor automechanik nebo kuchař. Dívky se ve většině případů hlásí na střední školy (obchodní akademie).

Další rizikovou skupinou, kterou evidují úřady práce, jsou absolventi vysokých škol, kteří se z celkového počtu 806 nezaměstnaných, podílejí 20 %. Oproti začátku tohoto roku došlo k vzestupu a to o celých 9 %.

V průběhu sledovaného roku, došlo k výraznému poklesu u studentů se základním vzděláním. K 30. 4. bylo bez práce 195 studentů a ke konci roku došlo k výraznému poklesu na 117. Procentní stav zůstává stejný z toho důvodu, že na začátku roku bylo na úřadech práce evidováno o 86 méně studentů a absolventů škol.

Nejvíce požadované zaměstnání ze strany absolventů škol

Tabulka č. 4 - Zaměstnání ze strany absolventů

Druh zaměstnání	Stav k 31. 12. 2006
Administrativní pracovník	65
Kuchař	27
Prodavači v obchodech	27
Recepční	24
Obchodní zástupce	22
Automechanik osobních automobilů	14
Cukrář	13

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Tabulka č. 4 ukazuje přehled zaměstnání, o která se ucházejí absolventi škol nebo je vyhledávají jako krátkodobou brigádu při škole. Opět se na první pozici umístilo zaměstnání v kancelářích. O to mělo zájem 65 mladých lidí. Oproti prvnímu pololetí se vyskytl zájem o práci na recepci nebo v cukrárně. U povolání automechanik bylo evidováno o dva uchazeče více než v prvním pololetí.

7. 2. ROK 2007

1. POLOLETÍ

K 30. 4. úřady práce zaznamenaly 665 registrovaných absolventů různých škol. Na trhu práce hůře hledají zaměstnání chlapci. Z uvedených statistik (tabulka č. 5) vyplývá, že z celkového počtu nezaměstnaných bylo 292 dívek bez práce.

Tabulka č. 5 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 4. 2007			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	4	3	1	1
základní vzdělání	212	79	32	27
Vyučen	168	67	25	23
střední nebo SO bez maturity, vyučení	3	3	1	1
ÚSV	88	33	12	11
VOŠ	51	32	8	11
bakalářské	44	25	7	9
VŠ	85	45	12	15
doktorské	10	5	2	2
Absolventi celkem	665	292	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Se základním vzděláním hledá práci 212 mladých lidí (32 %). Ve stejném období roku 2006 bylo bez práce 195 studentů z celkového počtu 720. K letošnímu roku byl zaznamenán rostoucí podíl žen a to téměř o polovinu (13 %).

Vysoké zastoupení zde mají mladí lidé z výučního oboru. Tak tomu bylo v předešlém roce. I když začátkem loňského roku, statistiky vykazovaly méně registrovaných, než tomu bylo na konci, lze i v tomhle roce předpokládat, že dojde opět k nárůstu. Hlavní příčinou je, jak už bylo výše uvedeno, že po ukončení studia absolventi škol nepokračují v dalším vzdělání, ale hledají zaměstnání, kde by se uplatnili.

Nejvíce požadované zaměstnání ze strany absolventů škol

Tabulka č. 6 - Zaměstnání ze strany absolventů

Druh zaměstnání	Stav k 30. 6. 2007
Administrativní pracovníci	119
Kuchaři, číšníci, servírky	44
Umělečtí pracovníci	22
Prodavači	21
Technici (fyzikálních, technických oborů)	20

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Údaje poskytnuté ze statistické ročenky roku 2007, lze sledovat v tabulce č. 6. S velkým odstupem byl největší zájem o práce v kancelářích zabývajících se administrativou. O to mělo zájem 119 mladých lidí do 18 let a absolventů škol. Někteří práci hledají za účelem brigády a jiní za jejich budoucí povolání.

Vzrostl zájem o místa v restauracích a hotelech. K 30. 6. loňského roku hledalo práci kuchaře 12 mladých lidí a v druhém pololetí vzrostl zájem o více jak polovinu.

Mezi další nejčastěji vyhledávané brigády či povolání patří prodavači, umělečtí pracovníci a technici. Zejména se jedná o fyzikální a technické obory.

2. POLOLETÍ

Tabulka č. 7 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 9. 2007			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	4	1	1	0
základní vzdělání	106	51	17	15
Vyučen	194	73	30	22
střední nebo SO bez maturity	1	1	0	0
ÚSV	57	32	9	10
VOŠ	69	37	11	11
bakalářské	56	38	9	12
VŠ	147	92	22	28
doktorské	9	6	1	2
Absolventi celkem	643	331	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Z tabulky č. 7 statistické údaje dokazují, že oproti prvnímu pololetí došlo jen k nepatrnému snížení o 13 uchazečů, kteří jsou vedeni v evidenci na úřadu práce. Ve srovnání již z miněných let, dochází každoročně k nepatrnému poklesu všech absolventů škol hledající zaměstnání.

Vyučení zabírali 30 % z 643 nezaměstnaných. Studenti základní školy se podíleli 17 %. Téměř zde nebyli vedeni absolventi středních škol a mladí lidé bez vzdělání.

Došlo k nárůstu vysokoškoláků o 12 %. V minulém období jich bylo 85 a nyní 147. Podíl žen připadající k 30. 9. je 28 %.

Nejvíce požadované profese ze strany absolventů škol

Ke konci roku 2007 se absolventi škol ucházeli o místa v restauracích, hotelech na pozici kuchaře, číšníka nebo servírky. Dále následovalo povolání týkající se práce v kancelářích na pozici administrativních pracovníků. Téměř na stejné úrovni byla zaměstnání na pozici novinářů, v oblasti výpočetní techniky a práce v obchodě jako prodavači. Podrobnější přehled podává tabulka č. 8.

Tabulka č. 8 - Zaměstnání ze strany absolventů

Druh zaměstnání	Stav k 31. 12. 2007
Odborní administrativní pracovníci	52
Kuchaři, číšníci, servírky	74
Pracovníci poskytující různé informace	24
Umělečtí pracovníci, novináři, redaktoři	33
Techničtí pracovníci v oblasti výpočetní techniky	27
Prodavači v obchodech	25

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

7. 3. ROK 2008

1. POLOLETÍ

Tabulka č. 9 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 4. 2008			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	4	1	1	0
základní vzdělání	192	77	35	33
Vyučen	108	52	21	22
střední nebo SO bez maturity	2	2	3	1
ÚSV	55	26	10	10
VOŠ	18	8	4	3
bakalářské	31	18	6	8
VŠ	95	51	18	22
doktorské	8	2	2	1
Absolventi celkem	513	237	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Z výše uvedeného přehledu je možno konstatovat, že největší část nezaměstnaných k 30. 4. 2008 tvoří studenti se základním vzděláním. Z celkového počtu 513, jich bylo zaregistrováno 192 (35 %). Z toho bylo 77 děvčat a 115 chlapců.

U absolventů střední školy nebo SO bez maturity nebyli žádní chlapci v registraci o práci. Byly zde zaevidovány pouze 2 dívky. Oproti loňskému roku u uchazečů středních škol nedošlo k téměř žádné změně.

Absolventi bakalářského studia se podílejí na nezaměstnanosti 6 %. V loňském roce jich k 30. 4. bylo v evidenci 7 a ke konci roku pak došlo k vzestupu o 2 %.

U vysokoškoláků statistiky zaznamenaly, vzhledem k minulému roku, silný pokles. Letos jich práci hledá 95 uchazečů, kteří jsou vedeni na úřadu práce, a ke konci minulého roku jich bylo 147. Z jednou příčin je, že studenti se nedostali na navazující magisterské vzdělání. Proto v září dochází k nárůstu v evidenci.

Nejvíce požadované zaměstnání absolventů škol

První polovina roku 2008 se od předcházejícího roku výrazně nezměnila. Největší zájem byl o práci v administrativě. Zde bylo 78 pracujících studentů. Nejvíce požadovaným zaměstnáním byli kuchaři v hotelích nebo restauracích číšníci a servírky (22 pracujících). Další zjištěné statistiky uvádí tabulka č. 10.

Tabulka č. 10 - Zaměstnání absolventů škol a mladistvých do 18 let

Název zaměstnání	Stav k 30. 6. 2008
Administrativní pracovníci	78
Kuchaři, číšníci, servírky	22
Prodavači	18
Umělečtí pracovníci, novináři a redaktoři	23

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

2. POLOLETÍ

Tabulka č. 11 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 9. 2008			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání, neúplné vzdělání	2	1	0	0
základní vzdělání	105	48	17	15
Vyučen	172	68	28	22
střední nebo SO bez maturity	1	1	0	0
ÚSV	34	19	7	6
VOŠ	55	33	9	10
bakalářské	63	33	10	11
VŠ	171	112	28	35
doktorské	5	2	1	1
Absolventi celkem	608	317	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Ve druhém pololetí úřady práce evidovaly 608 uchazečů mladých lidí o zaměstnání. Oproti prvnímu pololetí je to 95 nezaměstnaných více. Z toho nejvíce bylo vyučených absolventů (28 %). Počet chlapců byl 106 a dívek skoro o polovinu méně.

Téměř se stejným počtem bylo evidováno vysokoškolských studentů (28 %). Zde byl ale podíl dívek oproti chlapcům větší.

Základní vzdělání představovalo 17 %. K 30. 4. tohoto roku jich bylo bez zaměstnání 192 a k 30. 9. došlo k výraznému poklesu o 87 uchazečů. Téměř nezměněné údaje zůstali u absolventů středních škol, kde úřady práce zaznamenaly ve druhém pololetí o jednoho registrovaného méně.

Nejvíce požadované profese absolventů škol

Tabulka č. 12 - Zaměstnání ze strany absolventů

Druh zaměstnání	Stav k 31. 12. 2008
Skladník	95
Administrativní pracovník	65
Účetnictví, financování	23
Prodavači	19
Řidič osobního automobilu	16
Kuchař	16
Číšník, servírka	15

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Tabulka č. 12 podává přehled požadované profese absolventů škol. Oproti sledovaným rokům, první místo zaujímají pomocné práce ve skladě. Zájem o to mělo celkem 95 studentů škol. Dále byl velký zájem o práci v administrativě. Zde bylo o 30 uchazečů méně než u předcházejícího povolání. O práci v účtárně nebo ve financích mělo zájem 23 absolventů škol. Téměř na stejném umístění byli prodavači, řidiči osobních automobilů, kuchaři, číšníci a servírky.

7. 4. ROK 2009

1. POLOLETÍ

K 30. 4. úřady práce zaznamenaly 537 registrovaných absolventů různých škol. Z uvedených statistik (tabulka č. 13) vyplývá, že z celkového počtu nezaměstnaných bylo 246 dívek bez práce.

Tabulka č. 13 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 4. 2009			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	6	2	8	1
základní vzdělání	204	90	37	36
Vyučen	106	35	18	14
střední nebo SO bez maturity	0	0	0	0
ÚSV	45	25	8	10
VOŠ	34	20	5	8
bakalářské	39	23	7	9
VŠ	87	46	15	18
doktorské	15	5	3	4
Absolventi celkem	537	246	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Se základním vzděláním hledá práci 204 mladých lidí (37 %). Ve stejném období roku 2008 bylo bez práce 192 studentů z celkového počtu 513. K letošnímu roku byl zaznamenán rostoucí podíl žen o 3 %.

U vysokoškoláků úřady práce zaznamenaly, vzhledem k roku 2008 výrazný pokles. K 30. 4. letošního roku hledá práci 87 mladých lidí, zatímco koncem minulého roku jich bylo evidováno na úřadu práce o 84 uchazečů méně.

U absolventů střední škol nebo SO bez maturity nebyli žádní chlapci ani dívky v registraci o práci. Oproti sledovaným rokům nedošlo téměř k žádné změně. Jednou z příčin je, že studenti se nedostali na navazující magisterské nebo inženýrské vzdělání, proto v září dochází k nárůstu nezaměstnaných studentů.

Nejvíce požadované zaměstnání ze strany absolventů škol

Tabulka č. 14 - Zaměstnání absolventů škol a mladistvých do 18 let

Název zaměstnání	Stav k 30. 6. 2009
Administrativní pracovníci	53
Kuchaři, číšníci, servírky	19
Prodavači	34
Odborní pracovníci na úseku účetnictví, financí, rozpočtů, daní, ...	23

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Poskytnuté údaje ze statistické ročenky pro rok 2009, lze sledovat v tabulce č. 14.

Největší zájem byl o administrativní práci, kterou vyhledalo 53 mladých lidí. Jedná se především o práci v kanceláři na pozici asistenta nebo asistentky. Hlavní výhodou uchazečů je, že musí umět pracovat na počítači, mít zkušenosti s jednotlivými aplikacemi Microsoft Office a dobrá znalost alespoň jednoho světového jazyka na komunikativní úrovni. Ne u všech zaměstnanců je tyto podmínky nutné splňovat.

Dále je velký zájem o místa v prodejnách na pozici prodavaček a prodavačů, jejichž práci vyhledalo 34 mladých lidí. Oproti sledovanému roku 2008 došlo k výraznému zvýšení téměř o polovinu. Jedním z důvodů je, že studenti tuto práci vyhledávají jako brigády, neboť se jedná o nenáročnou práci.

Mezi další nejčastěji vyhledávané brigády či povolání kuchaři, číšníci a servírky. V porovnání s koncem roku 2007, kdy jich zmíněné povolání vyhledávalo 74 uchazečů o zaměstnání, nyní došlo k výraznému poklesu a to o 55 studentů.

2. POLOLETÍ

Tabulka č. 15 - Počet evidovaných absolventů škol a mladistvých podle vzdělání

Typ vzdělání	Stav k 30. 09. 2009			
	Celkem uchazečů	Ženy	Podíl uchazečů v %	Podíl žen v %
bez vzdělání; neukončená ZŠ	2	1	0	0
základní vzdělání	134	69	18	17
Vyučen	211	73	29	18
střední nebo SO bez maturity	0	0	0	0
ÚSV	50	35	7	9
VOŠ	51	31	7	8
bakalářské	66	45	8	11
VŠ	199	131	27	32
doktorské	21	13	3	5
Absolventi celkem	734	398	100	100

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

Tabulka č. 15 poskytuje přehled uchazečů o zaměstnání, kteří jsou evidováni na úřadu práce. Z celkového počtu 734 mladých lidí registrovaných na úřadech práce, tvoří největší podíl lidé s výučním listem, kteří se podílí 29 % a studenti vysokoškolského vzdělání, kteří zaujímají 27 %.

Oproti prvnímu pololetí nedošlo vůbec k žádné změně u lidí se středním vzděláním. Ty se žádným procentem nepodílí na celkovém počtu nezaměstnaných.

Velmi rizikovou skupinou na trhu práce jsou absolventi vysokých škol, kteří se na nezaměstnanosti podílí 27 %. Hlavní převahu zde mají dívky, kterých je z celkového počtu 199 registrovaných uchazečů s vysokoškolským studiem, nezaměstnáno 131.

V prvním pololetí tohoto roku, bylo o 197 nezaměstnaných studentů méně. Jedním z důvodů je, že absolventi ukončili studium teprve v květnu/červnu, ze zákona jim plyne zdravotní pojištění až do 31. 8. a tedy možný vzestup uchazečů v této kategorii se předpokládá v měsíci září.

Nejvíce požadované profese absolventů škol

Druhá polovina roku se od první poloviny roku 2009 výrazně změnila. Velký zájem byl o místa týkající se administrativní činnosti. V prvním pololetí byl evidován zájem u 53 mladých uchazečů a ke konci roku došlo k nárůstu o 25 uchazečů o toto povolání, ať z důvodu brigády nebo práce.

Naopak zde byl zaznamenán počet uchazečů o obory týkající se novinářů, redaktorů nebo uměleckých pracovníků. V první polovině studenti to tyto povolání neprojevíli svůj zájem a nyní tento druh práce vyhledalo 33 mladých lidí.

Nelze opomenou nárůst lidí vyhledávající práci v oblasti výpočetní techniky. Oproti roku 2007 práci vyhledávalo pouhých 27 lidí a nyní došlo k nárůstu o 68 uchazečů. Zájem zde projeví hlavně chlapci, kteří v dnešní době se často hlásí na školy se zaměřením na informační technologii. V dnešní době je to velmi vyhledávaný obor a na pracovním trhu je o tento druh práce zájem.

Tabulka č. 16 - Zaměstnání ze strany absolventů

Druh zaměstnání	Stav k 31. 12. 2009
Odborní administrativní pracovníci (obory ekonomik a administrativa)	78
Gastronomie, hotelnictví, turismus	35
Umělečtí pracovníci, novináři, redaktoři	33
Techničtí pracovníci v oblasti výpočetní techniky	95
Prodavači v obchodech	25

Zdroj: Pololetní statistiky ÚPP

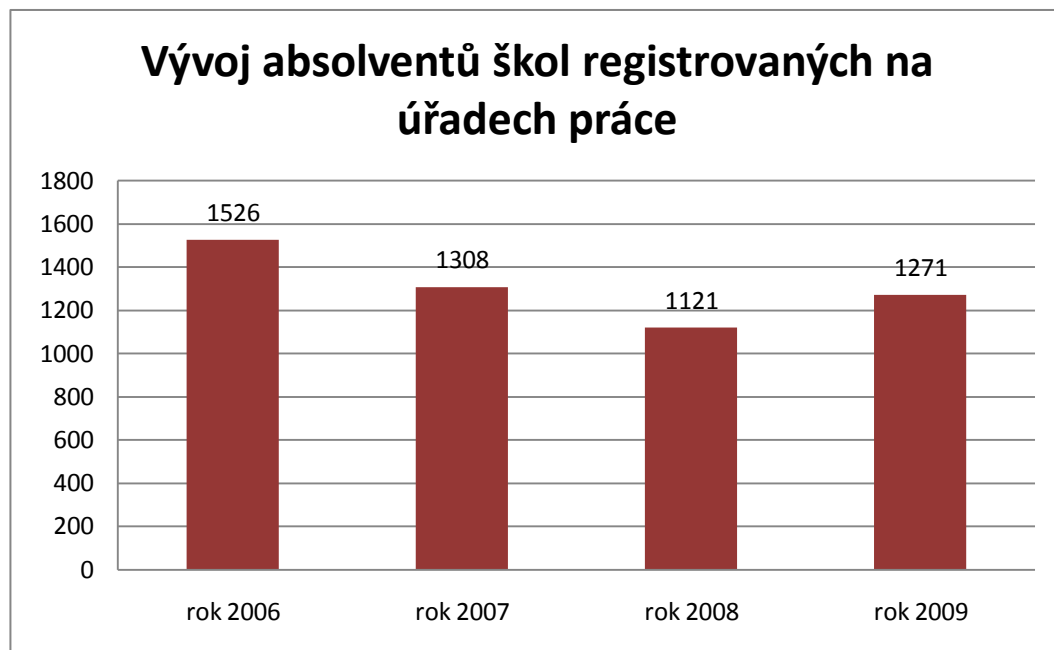
7. 5. SHRUTÍ OD ROKU 2006 DO ROKU 2009

Uplatnění se na trhu práce u absolventů škol vyžaduje kvalitní počáteční vzdělání, zvládnutí přechodu ze školy do zaměstnání a ochotu, připravenost a možnosti k dalšímu rozvíjení a zdokonalování znalostí.

Někteří mladí lidé nejsou ochotni nastoupit na místo, které jim Úřad práce (ÚP) nabídne, protože o svém uplatnění mají jiné představy, řekla tisková mluvčí ÚP v Ostravě Svatava Baďurová. "Například vyučení s maturitou v oborech management obchodu a služeb, provoz obchodu, technická administrativa a podobně v žádném případě nechtějí začínat jako prodavači, i když by to místo pro ně bylo vhodné a časem by se z něj mohli vypracovat do vyšší pozice. Hned chtějí nastoupit na místo technickohospodářského pracovníka, nebo do technickohospodářské funkce. Z toho, jak se chovají při jednáních se zprostředkovatelkami, když je jim praktická práce nabídnuta, lze usuzovat, že tyto ambice v nich pěstují i některé školy".

Jedním ze základních rysů nezaměstnanosti mladých lidí, je stálý nárůst absolventů škol v evidenci úřadů práce, přestože od roku 2006, kdy úřady práce evidovaly 1 526 uchazečů do roku 2009, kdy jich bylo o 255 v evidenci méně, má počet těchto lidí klesající charakter. Vývoj mladých lidí, kteří nemají zaměstnání a jsou v evidenci úřadu práce, znázorňuje graf č. 7.

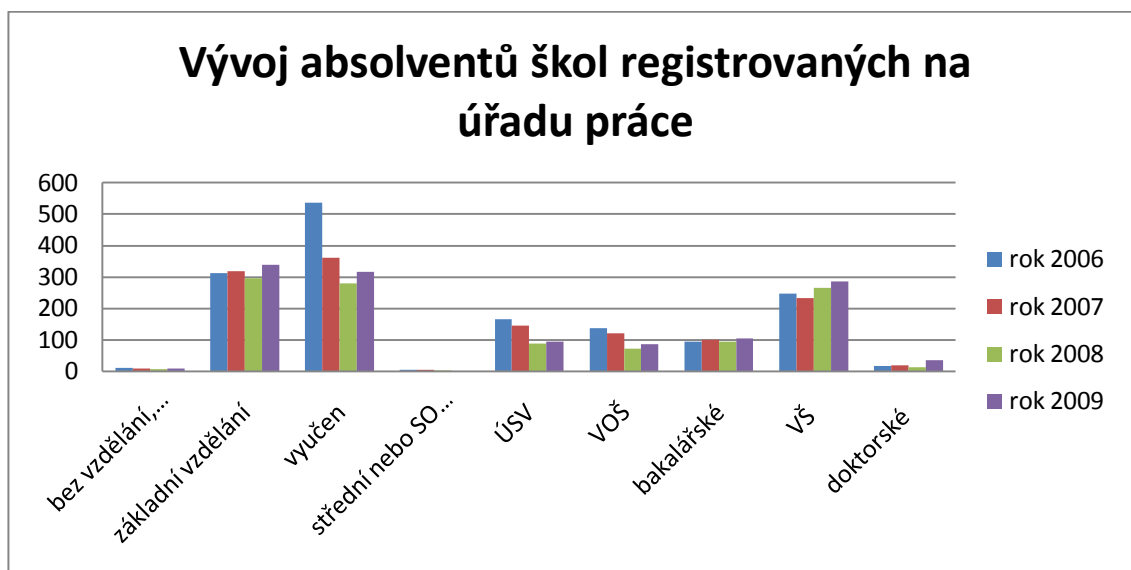
Graf č. 7 - Absolventi škol registrovaní na úřadech práce

Zdroj: UPP (viz. příloha č. 17)

Problém spočívá v nedostatečné nabídce pracovních míst vzhledem k jejich profesnímu zaměření. Mladí lidé jsou často odmítáni z důvodu nedostatečné praxe nebo z neznalosti cizího jazyka. Vstup do pracovního procesu si mnohdy absolventi škol ztěžují sami svými přehnanými mzdovými požadavky, případně nedoceněním či přeceněním svých schopností. Mnozí mladí lidé mají také dostatečné rodinné zázemí, které je po ekonomické stránce zabezpečí, a tudíž nemají důvod hledat práci.

Graf č. 8 - Vývoj absolventů škol vedených v registraci na úřadu práce

Zdroj: UPP (viz. příloha č. 17)

Z grafu vyplývá, že za sledované období dochází jak k poklesu tak i vzestupu jednotlivých studijních oborů. Celkem úřady práce k 30. 9. 2006 evidovaly 1 527 uchazečů o zaměstnání, v roce 2007 bylo bez práce 1 308 absolventů škol, v roce 2008 1 121 a v roce 2009 1 271 mladých lidí.

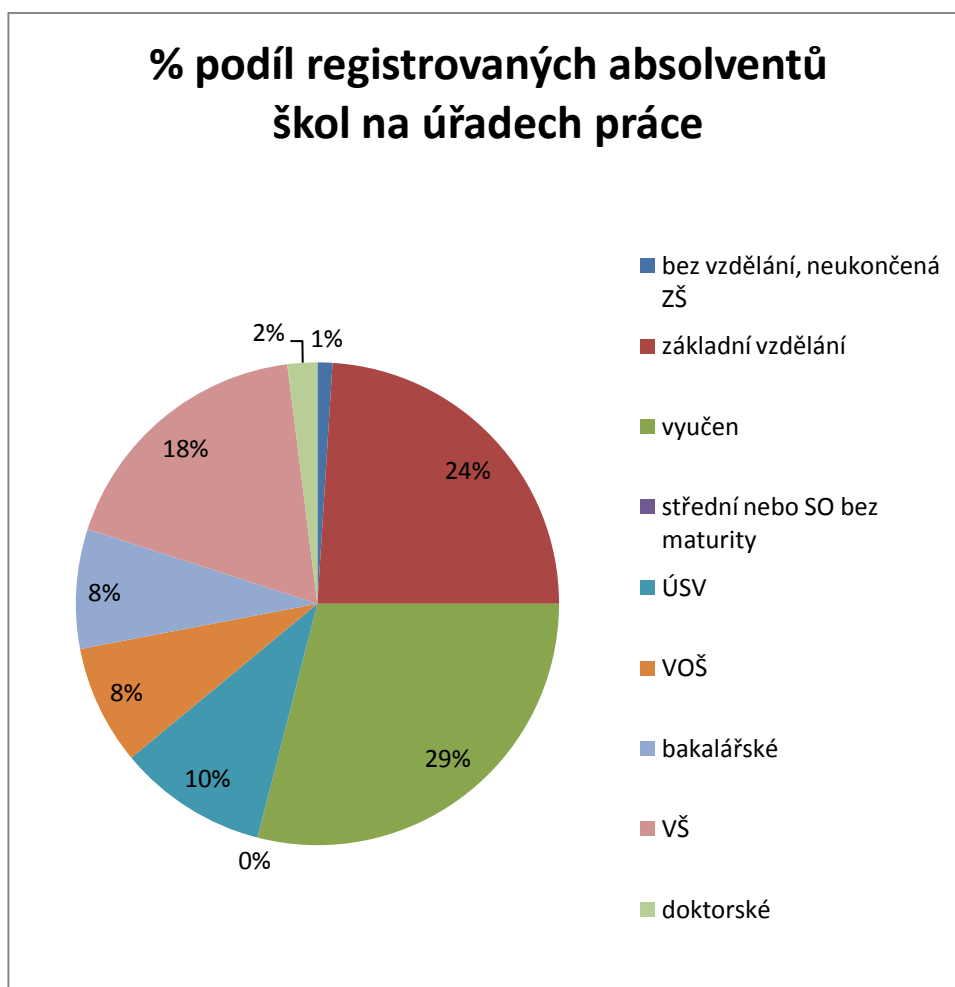
Největší podíl na tom měli studenti výučních oborů bez ohledu na ukončení s maturitou nebo bez maturity (29 %). V porovnání s následujícími roky dochází k mírnému poklesu zhruba o 7 % a v roce 2008 a 2009 došlo až 10% snížení.

Další rizikovou skupinou mladých lidí, kteří jsou bez práce, jsou studenti se základním vzděláním. Za rok 2006, 2007, 2008 a 2009 jich hledalo zaměstnání 1265. Zde naopak dochází k nepatrnému vzestupu. V roce 2006 bylo nezaměstnaných kolem 20 %, 2007 dochází ve zvýšení o 4 % a v roce 2008 a 2009 až k 6% nárůstu v porovnání s rokem 2006.

Ve sledovaném období u absolventů vysokých škol dochází jak k poklesu, tak k následnému růstu. K 30. 9. 2006 bylo evidováno celkem 247 mladých lidí, kteří vystudovali vysokou školu. V roce 2009 se počet zvýšil o 39 absolventů a v posledním sledovaném roku došlo opět k nárůstu o 20 vysokoškoláku v porovnání předcházejícím rokem.

Nejlepší uplatnění na trhu práce mají absolventi středních škol, kde z celkového počtu za sledovaná období, bylo na úřadu práce evidováno pouhých 12 studentů z celkového počtu 5 226 všech zaregistrovaných.

Graf č. 8 - % podíl registrovaných absolventů škol na úřadech práce

Zdroj: UPP (viz. příloha č. 18)

V průběhu mého šetření zaznamenaly úřady práce hlavního města Prahy celkem 5 226 mladých lidí, kteří po vystudování nebo ukončení školy, nemají možnost sehnat na pracovním trhu. Z grafu č. 8 vyplývá, že zaevidováni téměř nebyli absolventi s doktorským titulem a studenti, kteří nedokončili základní vzdělání. Mladí lidé, kteří nemají vzdělání, nemají na výběr moc příležitostí, kde se uplatnit. Většinou pracují jako pomocná síla ve skladech, v obchodech, kde doplňují zboží, na stavbách nebo uklízí kanceláře, školy a jiná zařízení. Těchto uvedených pracovních míst je dostatek, proto je jejich zastoupení na úřadech téměř nulové.

Naopak studenti z výučních oborů mají početné zastoupení v registraci na úřadech. Celkem se jedná o 1 496 mladých lidí (29 %), kteří jsou bez práce. Nejlépe jsou na tom studenti středních škol. Jak už jsem zmínila, hlavním důvodem je, že si podávají přihlášky na vysoké školy a dále pokračují ve vzdělání.

O nejvíce žádané brigády, patří práce v administrativě, v obchodech nebo ve skladě. U kancelářských prací se očekává o uchazeče spolehlivost, ochotu učit se něčemu novému, dobré komunikační prostředky nebo znalost alespoň jednoho cizího jazyka. Práce na prodejně se týká převážně doplňování zboží nebo vyložení zboží do skladu. Zde si uchazeči vystačí s fyzickou zdatností. Nepotřebujeme zde žádné odborné znalosti ani dovednosti. Největší zájem na pozici skladník, byl zaznamenán v roce 2008 (95 uchazečů).

8. ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnotit vývoj nezaměstnanosti v Praze. Ve svém šetření jsem se zaměřila na nezaměstnanosti absolventů škol od roku 2006 do roku 2009. Popsala jsem aktuální problémy na trhu práce, které postihují mladé lidi, kteří právě vyšli nebo přerušili školu a hledají zaměstnání.

Výraznou roli v uplatnění se na trhu práce hrají věk, vzdělání, zdravotní stav a pohlaví. Nejohroženější skupinou na trhu jsou mladí lidé. Je to z důvodu, že nemají žádnou praxi nebo jen minimální vzdělání.

Nezaměstnanost absolventů škol a mladistvých do 18 let patří mezi jednu z nejdůležitějších a nejdiskutovanějších jevů tržního hospodářství. Převážně je to způsobeno nízkou nabídkou volných pracovních míst, kvalifikačním nesouladem mezi nabídkou uvolňované pracovní síly a poptávkou po ní.

Absolventi mívají vysoké nároky na mzdové ohodnocení, nejsou ochotni přijmout místo pod úrovní svého vzdělání. Někteří absolventi škol nemají zájem pracovat ve vystudovaném oboru, neboť při výběru svého povolání byli velmi mladí a jejich budoucí povolání bylo ovlivněno názory rodičů. Jejich velkou výhodou jsou aktuální teoretické znalosti a znalosti cizích jazyků, vysoká flexibilita i nasazení a znalost počítačů.

Z mého šetření za roky 2006, 2007, 2008 a 2009 jsem zjistila, že nejvíce registrovaných studentů na úřadu práce, jsou absolventi výučních oborů, kteří se podílejí 29 % z celkového počtu 5 226 evidovaných studentů z jiných typů škol. Nejlépe jsou na tom studenti středních škol, kterých bylo evidováno pouhých 12 z celkového počtu. Je to zapříčiněno tím, že většina z nich se dále pokračuje na vysoké škole.

V prvních pololetích, za sledované roky, byla nezaměstnanost mladých lidí nižší než na konci daného roku. Důvodem je, že v květnu studenti skládají maturitní zkoušku nebo státní zkoušku a pak se rozhodují, jestli budou pokračovat ve studiu na vysoké škole, v navazujících inženýrských nebo magisterských oborech.

Podle mého názoru není pravda, když někdo tvrdí, že za špatné uplatňování absolventů může škola, protože je nepřipravuje pro praxi. Vše na budoucím uplatnění studenta na pracovním trhu záleží jen na něm. Škola nás má v určité míře připravit na budoucí povolání, ale dá nám k tomu pouze teoretické znalosti. Studenti by si měli najít praxi, která by měla pomoci po absolvování školy, najít rychlé a k našim zkušenostem odpovídající zaměstnání, které bude pro nás z finanční stránky motivující. V dnešní době je na trhu práce mnoho agentur, které zprostředkovávají pro studenty volná pracovní místa, jak už v administrativě nebo pomocné práce v obchodech a jiných oborech. Zde můžeme získat potřebnou praxi, zbavit se osobních zábran, špatné sebereprezentaci a naučit se komunikovat s lidmi. Některé firmy, se kterými agentury spolupracují, nám mohou nabídnout práci, pokud budeme plnit jejich požadavky a pracovat zodpovědně. Většinou se jedná o práci na poloviční úvazek a firma se i přizpůsobí našim školním povinnostem.

9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BLAŽEK, J. *Základy ekonomie*. Brno: Doplněk, 1996. 223 s. ISBN 80-210-1443-1
- [2] BUCHTOVÁ, B. a kol. *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha : Grada Publishing, 2002. 20. s. ISBN 80-247-9006-8
- [3] CAHLÍK, T. *Makroekonomie*. Praha: Karolinum, 1998. 272 s. ISBN 80-7184-686-4
- [4] KNOLL, O. *Druhy nezaměstnanosti a příčiny jejich vzniku*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 1993. 17 s.
- [5] KUCHAR, P. *Trh práce*. Praha: Karolinum, 2007. 183 s. ISBN 978-80-246-1383-3
- [6] MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. 151 s. ISBN 80-901424-9-4
- [7] SEKERKA, B. *Makroekonomie*. Praha: Profess Consulting, 2007. 488 s. ISBN 978-80-7259-050-6
- [8] SOJKA, M. a kol. *Základy Ekonomie*. Praha: Nakladatelství Vyšehrad, 1994. 96 s. ISBN 80-7021-118-0
- [9] SOJKA, M. a KONEČNÝ, B. *Malá encyklopedie moderní ekonomie*. Praha: Nakladatelství Libri, 2006. 279 s. ISBN 80-7277-328-3
- [10] ZLÁMAL, J. a MENDEL, Z. *Ekonomie nejen k maturitě. 1. díl Obecné ekonomie*. Kralice na Hané: Computer Media s. r. o., 2007. 128 s. ISBN 80-86686-76-0
- [11] Statistiky nezaměstnanosti – *Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR*. [online] > [cit. 2010-02-14]URL <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>

10. PŘÍLOHY

Graf č. 4 - Správní členění města na obvody a městské části

Graf č. 5 - Územní působnost poboček Úřadu práce

Územní působnost poboček Úřadu práce hl. m. Prahy

Tabulka č. 17 - Absolventi škol vedení na úřadech práce za jednotlivé roky

Typ vzdělání	Celkem uchazečů				Podíl uchazečů v %			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
bez vzdělání, neukončená ZŠ	11	8	6	8	1	0	1	1
základní vzdělání	312	318	297	338	20	24	26	26
vyučen	537	362	280	317	35	28	25	25
střední nebo SO bez maturity	4	4	3	0	0	0	0	0
ÚSV	165	145	89	95	11	11	8	7
VOŠ	138	120	73	86	9	9	6	8
bakalářské	95	100	94	105	7	8	8	8
VŠ	247	232	266	286	16	18	24	22
doktorské	17	19	13	36	1	2	2	3
celkem	1526	1308	1121	1271	100	100	100	100

Tabulka č. 18 - Souhrn za sledované období

Typ vzdělání	Celkem uchazečů	Podíl za sledované roky v %
bez vzdělání, neukončená ZŠ	33	1
základní vzdělání	1265	24
vyučen	1496	29
střední nebo SO bez maturity	11	0
ÚSV	494	10
VOŠ	417	8
bakalářské	394	8
VŠ	1031	18
doktorské	85	2